

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen och 2 § lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att vissa bestämmelser gällande behörighet för en tjänst eller uppgift ändras i lagen om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen. Det föreslås att den bestämmelse skall upphävas enligt vilken med stöd av nämnda lag behörighet inte kan erhållas för en offentlig tjänst eller uppgift om endast finska medborgare kan utnännas eller väljas till tjänsten eller uppgiften.

Dessutom preciseras de grunder enligt vilka den behörighet som ett examensbevis eller ett motsvarande dokument medför fastställs. Det föreslås att arkitektbehörighet skall erhållas med stöd av gemenskapens bestämmelser om erkännande utan beslut av undervisningsministeriet.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

I lagen om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen, nedan *lagen om erkännande*, gäller 1 § lagens tillämpningsområde. Enligt paragrafens 1 mom. stadgas i lagen om den behörighet för en offentlig tjänst eller uppgift och den rätt att utöva ett yrke i Finland som följer av sådana examensbevis, utbildningsbevis och andra dokument som påvisar formell behörighet som avses i Europeiska gemenskapens bestämmelser om en generell ordning för erkännande av examina.

I 1 § 4 mom. lagen om erkännande föreskrivs att behörighet inte med stöd av ifrågasvarande lag kan erhållas för en sådan tjänst eller uppgift till vilken endast finska medborgare kan utnännas eller väljas. Enligt 125 § i den nya grundlagen kan genom lag bestämmas att endast finska medborgare får utnännas till vissa offentliga tjänster eller

uppdrag. Bestämmelser om sådana tjänster finns i 7 § statstjänstemannalagen (750/1994).

Artikel 39 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen gäller fri rörlighet för arbetstagare. Enligt artikel 39.4 skall bestämmelserna i artikeln inte tillämpas på anställning i offentlig tjänst. Enligt den ståndpunkt som Europeiska gemenskapernas domstol tagit i ärende C 187/1996 skall bestämmelsen tolkas endast så att en medlemsstat med stöd av den kan hindra medborgare från andra medlemsstater att få vissa anställningar i offentlig tjänst. Genom bestämmelsen ges däremot inte en medlemsstat rätt att besluta att endast den utbildning som ges i det egna landet ger behörighet för tjänster som reserverats för medborgarna. Det innebär att 1 § 4 mom. lagen om erkännande strider mot Europeiska gemenskapens lagstiftning.

Det föreslås inga ändringar i 1 § 1, 3 och 5 mom. lagen om erkännande. Ordalydelsen i 2 mom. ändras så att där i stället för

gemenskapens bestämmelser om erkännande nämns gemenskapens lagstiftning. Av de orsaker som refererats ovan slopas bestämmelsen i 4 mom.

Enligt 8 § 1 mom. lagen om erkännande fattar utbildningsstyrelsen på ansökan beslut om den behörighet för en tjänst eller uppgift som ett examensbevis eller ett dokument över utbildning medför, utom till den del behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift är sådan rätt att utöva ett yrke som beviljas med stöd av en lag eller förordning som avses i 1 § 4 mom. eller med 11 §. Hänvisningen borde hänföra sig till det nuvarande 5 mom. i 1 § enligt vilket lagen om erkännande inte tillämpas om det i någon annan lag eller förordning stadgas om den rätt att utöva ett yrke i Finland som följer av utbildning och yrkespraktik som avses i Europeiska gemenskapens bestämmelser om erkännande. Hänvisningen i 8 § skulle hänföra sig till rätt moment i den föreslagna 1 §.

I 9 § lagen om erkännande föreskrivs om beslut som avser behörighet. Enligt paragrafens 1 mom. fastställs den behörighet som ett examensbevis eller ett motsvarande dokument medför i första hand så att examensbeviset eller dokumentet ger behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken det fordras institutexamen eller högskoleexamen. Av dessa kan den senare nämnda vara yrkeshögskoleexamen, lägre eller högre högskoleexamen eller licentiat- eller doktorsexamen som avläggs såsom påbyggnadsexamen. I samma moment föreskrivs också om möjligheten att fastställa behörigheten så att ett examensbevis eller ett motsvarande dokument ger behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken det fordras en viss namngiven examen eller vissa fastslagna studier och om möjligheten att i beslut om behörighet vid behov fastställa de tilläggskrav som avses i 5 och 6 §.

Det föreslås att i lagen om erkännande skall föreskrivas om de grunder enligt vilka den behörighet som ett examensbevis eller ett motsvarande dokument ger bestäms om behörighetsvillkoren för en tjänst eller befattning är en examen på viss nivå. Det föreslås att i 9 § 1 mom. skall föreskrivas om dessa grunder på samma sätt som i 5 § lagen

om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (531/1986) föreskrivs om grunder för jämförelse av examina. Enligt 1 mom. i nämnda paragraf jämförelse med en sådan examen i Finland som nämns i 4 § 2 mom. i samma lag en utomlands avlagd högskoleexamen på motsvarande nivå. I 4 § 2 mom. i lagen nämns yrkeshögskoleexamen, lägre eller högre högskoleexamen samt licentiat- eller doktorsexamen som avläggs såsom påbyggnadsexamen. Enligt 5 § 3 mom. bedöms examinas motsvarighet sinsemellan med avseende på nivån med hänsyn till deras omfång och svårighetsgrad.

Till sitt innehåll skall 9 § 1 mom. i övrigt motsvara första meningen i gällande 9 § 1 mom. Det föreslås att i 2 mom. föreskrivs att den behörighet som ett i 1 mom. nämnt examensbevis eller motsvarande dokument medför fastställs enligt den utbildningsnivå på basis av vilken examensbeviset eller det motsvarande dokumentet har givits och att utbildningsnivån bedöms utgående från hur omfattande och krävande utbildningen är. I paragrafens 3 mom. föreskrivs om möjligheten att vid behov bevilja behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken det fordras en viss namngiven examen eller vissa fastslagna studier. I ett sådant beslut kan vid behov fastställas de tilläggskrav som avses i 5 och 6 §. Momentet skulle till sitt innehåll motsvara bestämmelserna i nuvarande 1 mom. Paragrafens 2 mom. som gäller givande av beslut inom viss tid blir ett nytt 4 mom.

Enligt 10 § i lagen om erkännande fastställer undervisningsministeriet de i EES-stater utfärdade examensbevis som ger behörighet för en tjänst eller uppgift om behörighetsvillkor är arkitekt- eller byggnadsarkitektexamen. Det har visat sig vara onödigt att fastställa dessa examensbevis genom undervisningsministeriets beslut eftersom den behörighet som skall erkännas framgår direkt av gemenskapens lagstiftning. På grund härav föreslås att paragrafen ändras så att behörighet uppnås med stöd av gemenskapens bestämmelser om erkännande av arkitektamina.

Europeiska gemenskapernas kommission offentliggör enligt artikel 7 i rådets direktiv

85/384/EEG om det ömsesidiga erkännandet av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis på arkitekturområdet, däribland åtgärder för att underlätta ett effektivt utnyttjande av etableringsrätten och friheten att tillhandahålla tjänster, regelbundet en aktuell lista på arkitekt-examina som skall erkänna.

Eftersom 9 § 2 mom. i lagen om erkännande föreslås bli ett nytt 4 mom., föreslås att 12 § 2 mom. gällande ändringssökande ändras så att hänvisningen i momentet gäller 9 § 4 mom. i stället för 9 § 2 mom.

I 9 § lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (531/1986) föreskrivs om ändringssökande på samma sätt som i 12 § 1 mom. lagen om erkännande. Med stöd av denna lag har utbildningsstyrelsen sedan den 15 juni 1997 fattat sammanlagt 318 beslut. Inte i ett enda beslut har ändring sökts genom besvär. Det föreslås att paragrafen ändras på samma sätt som 12 § 1 mom. lagen om erkännande. Dessutom föreslås att hänvisningen till regleringsformen i 2 § 3 mom. lagen om den

tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför, skall slopas.

2. Propositionens verkningar

En ändring av lagarna på det sätt som föreslås ökar inte kostnaderna. Ändringarna föranleder inte heller några verkningar i fråga om organisation.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag. Vid beredningen har begärts utlåtande av alla ministerier, Kyrkostyrelsen och Utbildningsstyrelsen.

4. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av lagen om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 december 1992 om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen (1597/1992) 1, 9, 10 och 12 § 2 mom., av dessa lagrum 1 och 9 § sådana de lyder i lag 419/1997, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag bestäms om den behörighet för en offentlig tjänst eller uppgift och den rätt att utöva ett yrke i Finland som följer av sådana examensbevis, utbildningsbevis och andra dokument som intygar formell behörighet som avses i Europeiska gemenskapens bestämmelser om en generell ordning för erkännande av examina, nedan *gemenskapens bestämmelser om erkännande*.

Denna lag tillämpas också då det i gemenskapens lagstiftning föreskrivs påvisande av rätten att utöva ett yrke inom särskilt fastställda branscher, om det inte bestäms om detta någon annanstans.

Denna lag tillämpas också enligt vad som i fråga om behörighet och rätt att utöva ett yrke överenskomms i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i andra avtal som Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater ingått med en annan part.

Denna lag tillämpas inte då det i någon annan lag eller förordning bestäms om den rätt att utöva ett yrke i Finland som följer av utbildning och yrkespraktik som avses i Europeiska gemenskapens bestämmelser om

erkännande. Denna lag tillämpas inte heller på tjänster och uppgifter inom den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och det ortodoxa kyrkosamfundet i Finland.

9 §

Beslut om behörighet för en tjänst eller uppgift

Om behörighetsvillkoren för en tjänst eller en uppgift är en examen på viss nivå fastställs den behörighet som ett examensbevis eller ett motsvarande dokument medför så, att examensbeviset eller dokumentet ger behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken det fordras institutexamen eller högskoleexamen, av vilka den senare kan vara yrkeshögskoleexamen, lägre eller högre högskoleexamen eller licentiat- eller doktorsexamen som avlagts som påbyggnadsexamen.

Den behörighet som avses i 1 mom. och som ett examensbevis eller ett motsvarande dokument medför fastställs enligt den utbildningsnivå på basis av vilken examensbeviset eller det motsvarande dokumentet har givits. Utbildningsnivån

bedöms utgående från hur omfattande och krävande utbildningen är.

Vid behov fastställs behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken det fordras en viss namngiven examen eller vissa fastslagna studier, på det sätt som anges i denna lag. I ett sådant beslut fastställs vid behov de tilläggskrav som avses i 5 och 6 §.

Beslutet skall ges inom fyra månader efter att ansökan och kompletterande utredning har tillställts utbildningsstyrelsen.

10 §

Arkitektexamina

Om arkitekt- eller byggnadsarkitektexamen är behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift i Finland, medför de examina som avses i gemenskapens lagstiftning om erkännande av arkitektexamina denna behörighet.

12 §

Ändringssökande

Om ett beslut i strid med 9 § 4 mom. eller 11 § 2 mom. inte har givits inom den utsatta tiden, kan sökanden anföra besvär. Besvären anses då gälla ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har givits. Besvärsinstansen skall underrättas av den i 9 eller 11 § avsedda myndigheten om att beslutet har givits. I fråga om anförande och behandlingen av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt vad som bestäms i 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 2000.

2.

Lag**om ändring av 2 § lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 11 juli 1986 om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (531/1986) 2 § 3 mom.,
sådan den lyder i lag 1273/1987, som följer:

2 §

Denna lag träder i kraft den 2000.

Denna lag gäller inte domartjänster och militära tjänster.

Helsingfors den 25 augusti 2000

Republikens President**TARJA HALONEN***Minister Martti Korhonen*

1.

Lag

om ändring av lagen om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 30 december 1992 om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen (1597/1992) 1, 9, 10 och 12 § 2 mom., av dessa lagrum 1 och 9 § sådana de lyder i lag 419/1997, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag stadgas om den behörighet för en offentlig tjänst eller uppgift och den rätt att utöva ett yrke i Finland som följer av sådana examensbevis, utbildningsbevis och andra dokument som intygar formell behörighet som avses i Europeiska gemenskapens bestämmelser om en generell ordning för erkännande av examina, nedan gemenskapens bestämmelser om erkännande.

Denna lag tillämpas också då det i gemenskapens bestämmelser om erkännande förnskrivs påvisande av rätten att utöva ett yrke inom särskilt fastställda branscher, om det inte stadgas om detta någon annanstans.

Denna lag tillämpas också enligt vad som i fråga om behörighet och rätt att utöva ett yrke överenskomms i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i andra avtal som Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater ingått med en annan part.

Med stöd av denna lag kan behörighet inte erhållas för en sådan tjänst eller uppgift till vilken endast finska medborgare kan utnännas eller väljas.

Denna lag tillämpas inte då det i någon annan lag eller förordning stadgas om den rätt att utöva ett yrke i Finland som följer av

I denna lag bestäms om den behörighet för en offentlig tjänst eller uppgift och den rätt att utöva ett yrke i Finland som följer av sådana examensbevis, utbildningsbevis och andra dokument som intygar formell behörighet som avses i Europeiska gemenskapens bestämmelser om en generell ordning för erkännande av examina, nedan *gemenskapens bestämmelser om erkännande*.

Denna lag tillämpas också då det i gemenskapens lagstiftning föreskrivs påvisande av rätten att utöva ett yrke inom särskilt fastställda branscher, om det inte bestäms om detta någon annanstans.

Denna lag tillämpas också enligt vad som i fråga om behörighet och rätt att utöva ett yrke överenskomms i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i andra avtal som Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater ingått med en annan part.

Denna lag tillämpas inte då det i någon annan lag eller förordning bestäms om den rätt att utöva ett yrke i Finland som följer av

Gällande lydelse

utbildning och yrkespraktik som avses i Europeiska gemenskapens bestämmelser om erkännande. Denna lag tillämpas inte heller på tjänster och uppgifter inom den evangurisk-lutherska kyrkan i Finland och det orturoxa kyrkosamfundet i Finland.

9 §

Beslut om behörighet

Den behörighet som ett examensbevis eller ett motsvarande dokument medför fastställs i första hand så att examensbeviset eller dokumentet ger behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken det fordras institutexamen eller högskoleexamen, av vilka den senare nämnda kan vara yrkeshögskoleexamen, lägre eller högre högskoleexamen eller licentiat- eller doktorsexamen som avläggs såsom påbyggnadsexamen. Av särskilda skäl kan behörigheten fastställas så att ett examensbevis eller ett motsvarande dokument ger behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken det fordras en viss namngiven examen eller vissa fastslagna studier. I ett beslut om behörighet fastställs vid behov de tilläggskrav som avses i 5 och 6 §§.

Beslutet skall ges inom fyra månader efter att ansökan och kompletterande utredning har tillställts utbildningsstyrelsen.

Föreslagen lydelse

utbildning och yrkespraktik som avses i Europeiska gemenskapens bestämmelser om erkännande. Denna lag tillämpas inte heller på tjänster och uppgifter inom den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och det ortodoxa kyrkosamfundet i Finland.

9 §

Beslut om behörighet för en tjänst eller uppgift

Om behörighetsvillkoren för en tjänst eller en uppgift är en examen på viss nivå fastställs den behörighet som ett examensbevis eller ett motsvarande dokument medför så, att examensbeviset eller dokumentet ger behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken det fordras institutexamen eller högskoleexamen, av vilka den senare kan vara yrkes- högskoleexamen, lägre eller högre högskoleexamen eller licentiat- eller doktorsexamen som avlagts som påbyggnadsexamen.

Den behörighet som avses i 1 mom. och som ett examensbevis eller ett motsvarande dokument medför fastställs enligt den utbildningsnivå på basis av vilken examensbeviset eller det motsvarande dokumentet har givits. Utbildningsnivån bedöms utgående från hur omfattande och krävande utbildningen är.

Vid behov fastställs behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken det fordras en viss namngiven examen eller vissa fastslagna studier, på det sätt som anges i denna lag. I ett sådant beslut fastställs vid behov de tilläggskrav som avses i 5 och 6 §.

Beslutet skall ges inom fyra månader efter att ansökan och kompletterande utredning har tillställts utbildningsstyrelsen.

10 §

Arkitektexamina

Undervisningsministeriet fastställer de i EES-stater utfärdade examensbevis som ger behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken behörighetsvillkor är arkitekt- eller

Om arkitekt- eller byggnadsarkitektexamen är behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift i Finland, medför de examina som avses i

Gällande lydelse

byggnadsarkitektexamen.

Föreslagen lydelse

gemenskapens lagstiftning om erkännande av arkitektexamina denna behörighet.

12 §

Ändringssökande

Om ett beslut i strid med 9 § 2 mom. eller 11 § 2 mom. inte har givits inom den utsatta tiden, kan sökanden anföra besvär. Besvären anses då gälla ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har givits. Besvärsinstansen skall underrättas av den i 9 eller 11 § avsedda myndigheten om att beslutet har givits. I fråga om anförande och behandlingen av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt vad som stadgas i 1 mom.

Om ett beslut i strid med 9 § 4 mom. eller 11 § 2 mom. inte har givits inom den utsatta tiden, kan sökanden anföra besvär. Besvären anses då gälla ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har givits. Besvärsinstansen skall underrättas av den i 9 eller 11 § avsedda myndigheten om att beslutet har givits. I fråga om anförande och behandlingen av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt vad som bestäms i 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 2000.

2.

Lag**om ändring av 2 § lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 11 juli 1986 om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (531/1986) 2 § 3 mom.,
sådan den lyder i lag 1273/1987, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Denna lag gäller inte sådana tjänster vid rättegångsverken som avses i 85 § regeringsformen, ej heller militära tjänster.

Föreslagen lydelse

2 §

Denna lag gäller inte *domartjänster* och militära tjänster.

Denna lag träder i kraft den   2000.
